

забезпечення, навчання кадрів та обміну досвідом з міжнародними колегами. Лише так можливо підвищити ефективність дактилоскопії в Україні та зробити країну безпечнішою для громадян.

Список використаних джерел:

1. Булда, Анастасія Дмитрівна. Особливості розкриття та розслідування вбивств, вчинених в умовах неочевидності. 2021. С. 55
2. Лапко, Б. І. Адміністративно-правові засади діяльності карного розшуку: порівняльно-правовий аналіз. Сумський державний університет, 2021. С. 75
3. Лапта С. П. Перспективні напрями розвитку дактилоскопії в зарубіжних країнах. *Вісник ХНУВС*. 2017. С. 59–66.
4. Полонська Ю. В. Теоретико-правові аспекти вдосконалення дактилоскопічної реєстрації. *Криміналістичний вісник*. 2014. С. 70–74.

Бойко О. П.

доцент кафедри кримінального процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

Єфімов В. В.

доцент кафедри кримінального процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧИХ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ ПРИ ПЕРЕДАЧІ РЕЧЕЙ ТА ДОКУМЕНТІВ, ВИЯВЛЕНИХ
НА ПОЛІ БОЮ ЧИ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ**

Взаємодія слідчих Національної поліції України з представниками Збройних сил України при передачі речей та документів, виявлених на полі бою чи деокупованих територіях на даний час викликає певні труднощі, що перш за все пов'язане з різними функціями діяльності, чи завданнями слідчих підрозділів Національної поліції України та підрозділів ЗСУ.

Так, відповідно до розділу 3 наказу МВС України «Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України» від 06.07.2017 року № 570 однією із функцій слідчих підрозділів є усебічне, повне і неупереджене дослідження обставин кримінального провадження, виявлення як тих обставин, що викривають, так і тих, що виправдовують підозрюваного, обвинуваченого, а також обставин, що пом'якшують чи обтяжують його покарання, надання їм належної правової оцінки та забезпечення прийняття

законних і неупереджених процесуальних рішень. Тобто, на слідчих Національної поліції України покладається функція розслідування [1].

У свою чергу згідно ст. 1 ЗУ «Про Збройні Сили України» функціями військових ЗСУ є: оборона України, захист суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності [2].

Все це призводить до розбіжностей розуміння військовослужбовцями ЗСУ окремих норм кримінального процесуального законодавства України щодо порядку збору доказів під час розслідування воєнних злочинів, що в подальшому може призвести до визнання зібраних доказів недопустимими.

Оскільки, станом на сьогодні відсутній спільний наказ МВС України та МО України, який регулював би порядок взаємодії слідчих Національної поліції України з представниками Збройних сил України при розслідування воєнних злочинів в тому числі і порядок передачі речей та документів, виявлених на полі бою чи деокупованих територіях, спробуємо проаналізувати бачення науковців з означеного питання.

На думку фахівців, збирання військовослужбовцями усіх речей і документів, які ними виявляються в ході бойових дій, здійснюється шляхом передачі різноманітними способами через сторонніх осіб до слідчого, під територіальною юрисдикцією якого знаходиться місцевість. Цей спосіб інколи фактично знищує доказову силу виявлених матеріальних слідів злочину, оскільки, по-перше, предмети з різних ділянок фронту потрапляють до одного пакету і встановити час та точне місце їх виявлення не видається за можливе, а по-друге, особи, які здійснюють доставку пакетів до слідчого, також не володіють інформацією щодо обставин та точного місця вилучення та не можуть дати жодних коментарів з приводу наданих потенційних речових доказів [3].

Вважаємо, що порядок передачі представниками ЗСУ слідчому НПУ інформації при виявленні та фіксації вчинення воєнного злочину може здійснюватися: на окупованій території, на території, де ведуться активні бойові дії, та на деокупованій території.

На окупованій території та території де ведуться активні бойові дії така інформація може бути зафіксована на відео за допомогою БПЛА.

В таких випадках якщо неможливо залучити слідчого в визначений район дислокації ЗСУ, алгоритм дій щодо передачі відео з метою долучення до матеріалів кримінального провадження, повинен виглядати наступним чином: 1) повідомлення представника ЗСУ рапортом свого безпосереднього командира про виявлений воєнний злочин зафіксований за допомогою БПЛА на відео; 2) направлення за супровідним листом підписаного командиром рапорту представника ЗСУ про виявлений воєнний злочин зафіксований за допомогою БПЛА на відео до органу досудового розслідування НПУ, під територіальною юрисдикцією якого знаходиться, місце вчинення воєнного злочину; 3) внесення відомостей до ЄРДР; 4) направлення запиту у порядку ст. 93 КПК України слідчим до ЗСУ для отримання відео зафіксованого за

допомогою БпЛА; 5) Проведення огляду відео слідчим.

У разі наявної можливості, отримання такого відео може здійснюватися і без направлення запиту в порядку ст. 93 КПК України та відбуватися в такому порядку: 1) виклик слідчим представника ЗСУ (оператора БпЛА), який виявив воєнний злочин для допиту в якості свідка; 2) винесення постанови слідчим про зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису відповідно до ст. 245¹ КПК України; 3) складання слідчим протоколу про зняття такого відео відповідно до вимог КПК України у присутності представника ЗСУ (оператора БпЛА), який виявив воєнний злочин.

Щодо трофейних документів на території де ведуться активні бойові дії та на деокупованих територіях представники ЗСУ, під час проведення бойових дій або патрулювання, можуть виявляти різноманітні предмети та документи щодо вчинення воєнних злочинів. В такому випадку першим, що необхідно здійснити представникам ЗСУ це забезпечити збереження доказів. Таке збереження повинно здійснюватися з моменту виявлення, збирання, пакування до передачі слідчому виявлених речей і документів, які мають доказове значення.

Порядок передачі речей і документів (трофейних) які можуть містити дані про вчинення воєнних злочинів виявлених на території де ведуться активні бойові дії, без можливості залучити слідчого в визначений район дислокації ЗСУ, з метою долучення до матеріалів кримінального провадження повинен здійснюватися за наступним алгоритмом: 1) після виявлення представниками ЗСУ речей і документів, що можуть мати доказове значення, здійснюється збирання (за можливості під відеофіксацію) та пакування речей і документів. Виявлені речі і документи рекомендується упаковувати у водонепроникні мішки (пакети), які маркуються ярликами; 2) складається рапорт представником ЗСУ, який подається командирі разом з упакованим пакетом щодо обставин захоплення, час і дата захоплення, місце захоплення, повні прямокутні координати X, Y точки захоплення, підрозділ противника, якому належали захоплені документи; 3) направлення за супровідним листом підписаного командиром рапорту представника ЗСУ про виявлені речі і документи, які можуть містити дані про вчинення воєнного злочину до органу досудового розслідування НПУ, під територіальною юрисдикцією якого знаходиться, місце вчинення воєнного злочину; 4) внесення відомостей до ЄРДР; 5) направлення запиту у порядку ст. 93 КПК України слідчим до ЗСУ для отримання виявлених речей і документів; 6) проведення слідчим НПУ огляду виявлених речей і документів; 7) допит представника ЗСУ, який виявив трофейні речі і документи та командира; 8) за необхідності призначення експертиз.

Порядок передачі речей і документів (трофейних) які можуть містити дані про вчинення воєнних злочинів виявлених на деокупованих територіях з можливістю залучення слідчого, з метою долучення до матеріалів кримінального провадження здійснюється за наступним алгоритмом:

1) виявлення представниками ЗСУ речей і документів, що можуть мати доказове значення до вчинення воєнних злочинів; 2) забезпечити недоторканність місця виявлення до прибуття слідчих; 2) складення рапорту представником ЗСУ, який подається командиром про виявленні речі і документи; 3) повідомлення командиром органу досудового розслідування НПУ, під територіальною юрисдикцією якого знаходиться, місце вчинення воєнного злочину про виявленні речі і документи; 4) Проведення огляду місця події слідчим із вилученням виявлених речей і документів; 5) допит представника ЗСУ, який виявив трофейні речі і документи та командира; 6) за необхідності призначення експертиз.

Список використаних джерел:

1. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : наказ МВС України від 06.07.2017 року № 570. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text> (дата звернення 05.11.2024).
2. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 року № 1934-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text> (дата звернення: 05.11.2024).
3. Взаємодія Збройних сил України з органами досудового розслідування під час фіксації обставин вчинення злочинів, пов'язаних зі збройною агресією проти України: практич. Порадник / Когут А.А., Старостін О.Ю., Тимофеев А.О., Членов М.В. Х. : ІПЮК для СБУ. 2023. 56 с.

Болгаренко В. М.

курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Рогальська В. В.

професор кафедри кримінального процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

**АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ:
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЧИ СПРАВЕДЛИВІСТЬ?**

«Справедливості не може бути під час війни. Війна — це математика та питання ресурсів», — ці слова Дмитра Наталухи, Голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, звучать як холодний підсумок того, з чим доводиться стикатися країні, що опинилася в центрі